

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

М И Ш Љ Е Њ Е

**по Захтјеву Министарства трговине, туризма и саобраћаја Тузланског кантона о
дозвољености споразума два привредна субјекта**

**Сарајево,
Мај 2023. године**

Број: 01-26-7-03-2/23
Сарајево, 30.05.2023. године

Конкуренијски савјет Босне и Херцеговине, на основу члана 25. став (2) Закона о конкуренцији (“Службени гласник БиХ”, бр. 48/05, 76/07 и 80/09), а на захтјев Министарства трговине, туризма и саобраћаја Тузланског кантона, Мије Керовића бр. 20, 75000 Тузла, Босна и Херцеговина, запримљен дана 18.04.2023. године под бројем: 01-26-7-03-1/23, на 121. (стотиндвасетпрвој) сједници одржаној дана 30.05.2023. године, донио је

Мишљење

Министарство трговине, туризма и саобраћаја Тузланског кантона, Мије Керовића бр. 20, 75000 Тузла, Босна и Херцеговина (у даљем тексту: Министарство или Подносилац захтјева), поднијело је дана 18.04.2023. године под бројем: 01-26-7-03-1/23, Конкуренијском савјету Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Конкуренијски савјет), Захтјев за давање мишљења (у даљем тексту: Захтјев) о дозвољености споразума два привредна субјекта који обављају јавни линијски превоз путника на кантоналним линијама Тузланског кантона, у којем се укратко наводи следеће:

- На подручју Тузланског кантона јавни линијски превоз путника на кантоналним (међуопћинским/градским) линијама обавља 13 превозника са 64 линије, те 286 полазака и 278 повратака;
- Превозник „Литватранс“ д.о.о. Бановићи је поднио захтјев за одустајањем од кооператантског уговора у корист превозника „Градски и приградски саобраћај“ д.о.о. Тузла, а са којим заједнички одржава девет кантоналних аутобуских линија на подручју опћина Бановићи и Калесија, те градова Живинице и Тузла, са 70 полазака и 70 повратака на дневном нивоу;
- Поред наведених девет линија које превозници одржавају у кооперацији, превозник “Литватранс” д.о.о. Бановићи самостално одржава четири линије са 10 полазака и 8 повратака, а превозник “Градски и приградски саобраћај” д.о.о. Тузла самостално одржава 21 линију са 122 поласка и 122 повратака;
- Оба наведена привредна субјекта су у већинском власништву привредног субјекта “Јунузовић корех” д.о.о. Лукавац, односно његовог власника Амира Јунузовића;
- У складу са чланом 33. став 2. тачка 4. Закона о цестовном превозу Федерације Босне и Херцеговине (“Службене новине ФБиХ”, бр. 28/06, 2/10, 57/20 и 44/22), превозник може поднијети писани захтјев за обустављање одржавања линије (реда вожње), односно полазака и повратака, те у том случају, у складу са чланом 33. став 3. наведеног Закона, тај ред вожње се пререгиструје на остале кооперанте из уговора о кооперацији. У напријед наведеном случају, то је “Градски и приградски саобраћај” д.о.о. Тузла;
- Из напријед наведеног се јасно види да превозник „Градски и приградски саобраћај“ д.о.о. Тузла, и без уговора о кооперацији већ самостално одржава 42,7% укупног броја полазака,

тј. 43,9% повратака од укупно регистрованих полазака/повратака на кантоналним линијама јавног превоза путника у Тузланском кантону;

- Са поласцима/повратцима које одржава у кооперацији, и које такође жели пререгистровати на себе, то би износило 67,1% полазака, односно 69,1% повратака, а што увелико прелази одредбе прописане чланом 9. Закона о конкуренцији (“Службени гласник БиХ”, бр. 48/05, 76/07 и 80/09);
- На линијама Калесија - Тузла и Бановићи - Тузла, које се на овај начин пререгиструју на превозника „Градски и приградски“ д.о.о. Тузла, линијски превоз обавља само по још један превозник - конкурент, а њихово учешће у укупном броју линија (полазака/повратака) је испод 10%;
- Захтјев превозника „Литватранс“ д.о.о. Бановићи је у складу са важећим Законом о цестовном превозу Федерације Босне и Херцеговине, но исти је у супротности са одредбама Закона о конкуренцији, те се поставља упит да ли се може одобрити наведени захтјев и пререгистрација доданог броја линија (редова вожње) превознику који већ премашује одредбе члана 9. став (2) Закона о конкуренцији;

У свом Захтјеву, Министарство поставља упит да ли се требају поништити и овјере уговора о кооперацији за 9 линија (редова вожње) за које се сада тражи брисање једног кооперанта (привредног субјекта „Литватранс“ д.о.о. Бановићи), а који је уствари био носилац регистрованих редова вожње прије склапања уговора о кооперацији. Надаље, тражи се став Конкуренцијског савјета у вези напријед наведеног Захтјева како би се могло донијети правовремено рјешење и ријешити поднесени захтјев превозника „Литватранс“ д.о.о. Бановићи.

Чланом 4. ст. (1) и (2) Закона о конкуренцији (“Службени гласник БиХ”, бр. 48/05, 76/07 и 80/09)- (у даљем тексту: Закон) прописано је шта представља забрањене споразуме, на шта се исти односе, односно који забрањени споразуми су као такви ништавни у смислу Закона, док је чланом 4. став (3) Закона прописано када и под којим условима споразуми из члана 4. став (1) нису забрањени.

Чланом 5. став (1) Закона прописано је да Конкуренцијски савјет, на захтјев једне или више странака у споразуму може донијети рјешење о појединачном изузећу од забране споразума из члана 4. став (1) Закона, ако споразум испуњава услове из члана 4. став (3) Закона.

Чланови 9. и 10. Закона дефинишу категорију доминантног положаја, односно постојање злоупотребе истог, те се чланом 10. став (2) таксативно наводе облици злоупотребе доминантног положаја.

Одлука о дефинисању категорија доминантног положаја („Службени гласник БиХ, бр.18/06 и 34/10) поближе дефинише категорије, услове и начин утврђивања доминантног положаја привредног субјекта и критерије злоупотребе доминантног положаја, у смислу чл. 9. и 10. Закона, на релевантном тржишту производа или услуга Босне и Херцеговине, приликом чега се чланом 4. исте утврђује и да доминантни положај који има привредни субјект на релевантном тржишту у правилу, није забрањен, али да јесте забрањена свака злоупотреба доминантног положаја на релевантном тржишту кроз дјеловање привредних субјекта које има за циљ и посљедицу искључивање конкурената са тржишта или „затварање“ тржишта потенцијалниом конкурентима – ограничавање или нарушавање ефикасне тржишне конкуренције.

Чланом 9. напријед наведене Одлуке дефинисани су облици злоупотребе доминантног положаја, поред критерија који су утврђени и у члану 10. Закона.

Имајући у виду запримљени Захтјев за давање мишљења, Конкурентијски савјет наглашава да се евентуална постојања забрањених конкурентијских дјеловања утврђују у поступцима који се воде пред Конкурентијским савјетом, на који начин је једино и могуће утврдити повреду Закона о конкурентији, те се мишљењем не може дати оцјена о постојању истих нити цијенити законитост одређеног понашања привредних субјеката. Односно, поднесени захтјев за мишљење у односу на конкретну *ex ante* пословну активност се не може разматрати у смислу одредбе 25. став (1) под ф) Закона о конкурентији. Такво поступање овог органа представљало би уједно и правну помоћ у конкретном случају, што није смисао наведене одредбе.

Сходно својим законом додијељеним надлежностима, Конкурентијски савјет има искључиво овлаштење у одлучивању о постојању забрањеног конкурентијског дјеловања на тржишту Босне и Херцеговине и примјени одредби Закона о конкурентији, у смислу *ex post* регулације у поступцима заштите тржишне конкурентије.

Ово мишљење се заснива на подацима из Захтјева, те уколико исти одступају од стварног чињеничног стања, исто се не може примјенити.

Предсједник

Небојша Попић

Доставити:

- **Наслов**
- **У спис**